

OP Ryhmän Tutkimussäätiön
TUTKIMUSAPURAHOJEN HAKUOPAS

2024

SÄÄTIÖN TOIMINTA JA TARKOITUS

Tarkoitus

OP Ryhmän Tutkimussäätiön tarkoituksena on taloudellisen tutkimuksen, erityisesti osuuspankki-toimintaan liittyvän tutkimuksen edistäminen ja tukeminen.

Säätiön tavoite on tukea ja edistää laadukasta taloustieteellistä tutkimusta, joka hyödyttää suomalaista yhteiskuntaa suoraan ja epäsuorasti tuottamalla uutta tietoa kansantaloudesta ja rahoitussektorista sekä niiden toiminnasta.

Tutkimussäätiö toteuttaa tarkoitustaan ensisijaisesti jakamalla apurahoja taloustieteelliseen tutkimukseen. Säätiö on tukenut tällä tavoin tieteellistä tutkimusta 50 vuotta ja sen painoalueena on pitkään ollut rahoitukseen ja osuuspankkitoimintaan liittyvä tutkimus. Säätiö on viime vuosina jakanut vuosittain noin 1,4 miljoonaa euroa apurahoja tieteellisten ansioiden perusteella sekä erilaisiin tutkimushankkeisiin että henkilökohtaisina apurahoina kokeneemmille tutkijoille ja opinnäytetöihin. Tutkimussäätiö toteuttaa tarkoitustaan jakamalla tieteelliseen tutkimustyöhön liittyviä palkintoja. Säätiö palkitsee vuosittain yliopistojen ja korkeakoulujen ehdotusten pohjalta lukukauden parhaan väitöskirjatyon. Säätiön tunnustuspalkinto on tarkoitettu henkilön elämäntyöstä tai poikkeuksellisen mittavasta saavutuksesta tai suorituksesta. Säätiön kannustuspalkinto on tarkoitettu henkilölle, joka on tutkimustyössään jo osoittanut poikkeuksellista luovuutta ja jonka voidaan odottaa yltävän merkittäviin saavutuksiin myös vastaisuudessa. Lisäksi Tutkimussäätiö järjestää vuosittain ajankohtaisen teemapäivän.

Tutkimussäätiön hallitus päättää vuosittain myönnettävien apurahojen yhteismäärästä. Säätiöllä on tieteellinen toimikunta, jonka esityksen pohjalta Säätiön hallitus päättää myönnettävistä apurahoista.

Tausta

OP Ryhmän Tutkimussäätiö on tukenut tieteellistä tutkimustoimintaa usean vuosikymmenen ajan. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja tutkimustyön arvostus OP Ryhmässä juontaa juurensa finanssiryhmän syntyvaiheisiin vuoteen 1902, jolloin vuosisadan alun tunnetut yhteiskunnalliset vaikuttajat ja tiedemiehet perustivat Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n (OKO). Vuonna 1972 OKO täytti 70 vuotta ja samassa yhteydessä se lahjoitti OP Ryhmän Tutkimussäätiölle pääoman, minkä avulla toiminta aloitettiin.

APURAHOJEN KOHTEET

OP Ryhmän Tutkimussäätiön apurahat on tarkoitettu taloustieteellisiin tutkimuksiin ja jatko-opintoihin. Etusijalle asetetaan osuuspankkitoimintaa sekä rahoitusalaan laajemmin koskevat tutkimukset.

Lisäksi säätiö voi myöntää 100 000 euroa Kyösti Haatajan nimikkoapurahaa tutkimuksiin, jotka kytkeytyvät ilmastonmuutoksen ja luontokadon syihin ja seurauksiin ja jotka tarkastelevat näitä ilmiöitä talous-, yhteiskunta- ja oikeustieteiden näkökulmasta.

Hakijalla tulee olla vähintään ylempi korkeakoulututkinto. Apurahat haetaan ja myönnetään vuodeksi kerrallaan, mutta kuten alla kuvataan, menestyneitä post doc -tutkijoita ja jatko-opiskelijoita voidaan rahoittaa useamman vuoden ajan.

Säätiöltä voi hakea

- a. henkilökohtaista apurahaa päätoimiseen jatko-opiskeluun
- b. henkilökohtaista tutkimusapurahaa (muuhun kuin päätoimiseen jatko-opiskeluun)
- c. päätoimiseen post doc -tutkimukseen (edellyttää yliopiston palkkaussitoumusta)
- d. professorin tutkimusvapaan rahoittamiseen
- e. tutkimusryhmän toiminnan rahoittamiseen (voidaan hakea vain organisaatiolle)
- f. Kyösti Haatajan nimikkoapuraha, ensisijaisesti tutkijaryhmille

Lisätietoa ja tarkentavia ohjeita kustakin apurahaluokasta

a. Henkilökohtainen apuraha päätoimiseen jatko-opiskeluun

Tämä apuraha on tarkoitettu päätoimisten jatko-opintojen rahoittamiseen kotimaassa eli suomalaisissa yliopistoissa väitöskirjaa tekeville tohtoriopiskelijoille.

Apuraha on tarkoitettu ensisijaisesti jatko-opintojen aikaisten elinkustannusten kattamiseen, mutta siihen voi myös sisältyä osuus, joka kohdennetaan väitöskirjatutkimuksesta aiheutuviin aineisto- tms. kustannuksiin. Apurahaa voi hakea kerrallaan korkeintaan vuodeksi eli 12 kk ajanjaksolle, jossa tapauksessa sen enimmäissuuruus on 29.000 euroa.

Käytännönä on ollut jatkaa kerran aloitettua jatko-opintojen rahoitusta enintään yhteensä 4 vuotta, jos opinnot etenevät keskeytyksettä ja jos jatko-opiskelija etenee opinnoissaan hyvin. Jatko-opintojen etenemistä arvioidaan mm. kurssisuoritusten, väitöskirjan etenemisen ja ohjaajien lausuntojen perusteella.

Päätoimisiin jatko-opintoihin myönnettävä apuraha on mahdollista yhdistää tohtorikoulutettavan palkalliseen työsuhteeseen, niin että ne yhdessä mahdollistavat kokopäiväisen jatko-opiskelun. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jos työsuhde on 20 %, voi apuraha olla korkeintaan 80 %.

Työsuhteen luonteen tulee lähtökohtaisesti olla sellainen, että se tukee jatko-opintojen suorittamista ja väitöskirjatutkimuksen edistämistä.

Tohtorikoulutettava, jolla on työsuhde yliopistoon, voi hakea kokovuotista apurahaa (29.000 euroa) käytettäväksi kahdessa vuodessa tai puolivuotista apurahaa (14.500 euroa) käytettäväksi vuodessa. Hakijan tulee selvittää hakemuksessa työsuhteen luonne ja laajuus sekä toimittaa Säätiölle työnantajan lausunto järjestelyn toteutumisesta.

Henkilökohtaista apurahaa päätoimiseen jatko-opiskeluun ei voi saada tutkintoon tähtäävään opiskeluun ulkomaisessa yliopistossa eli tutkinnon tai oppiarvon suorittamista ulkomailla ei tueta.

b. Henkilökohtainen tutkimusapuraha (muuhun kuin päätoimiseen jatko-opiskeluun)

Tämä apuraha on tarkoitettu mm. tutkimuksesta aiheutuvien aineistokulujen ja muiden välittömien tutkimuskulujen kattamiseen, tutkimuksen teosta aiheutuviin matkakuluihin ja korkeintaan lukuvuoden (12kk) kestäviin tutkimusvierailuihin ulkomaisissa yliopistoissa. Myös tieteellisten konferenssien järjestämistä Suomessa voidaan tukea.

Hakiessaan henkilökohtaista tutkimusapurahaa hakija määrittelee itse hankkeen keston ja haettavan summan. Hakemuksesta tulee ilmetä käyttötarkoitus, hankkeen kesto, muu samaan tarkoitukseen saatu ja haettu rahoitus sekä erittely kustannuksista, joiden kattamiseen apurahaa haetaan.

Tutkimusvierailuihin eurooppalaisissa yliopistoissa myönnetään tyypillisesti enintään 10.000 euroa ja muualla maailmassa enintään 15.000 euroa.

Tutkimussäätiö ei myönnä apurahaa ulkomaisissa maisteri- tai tohtoriohjelmassa tutkintoa (tai oppiarvoa tai diplomia tms.) suorittaville opiskelijoille.

Matka-apurahoja konferensseihin tai seminaareihin osanottoa varten ei myönnetä.

c. Päätoiminen post doc-tutkimus (edellyttää yliopiston palkkaussitoumusta)

Post doc -apuraha on tarkoitettu väitöksen jälkeiseen päätoimiseen tutkimustyöhön. Arvioinnissa huomioidaan ehdotetun post doc tutkimuksen aiheen, laajuuden ja laadun lisäksi mm. väitöskirjan tieteelliset ansiot sekä se, milloin hakijan väitöskirja on tarkastettu ja tohtorintutkinto on saatu. Etusija annetaan parin viime vuoden aikana väitelleille. Apurahaa ei voida myöntää hakijalle, jonka väitöskirjaa ei ole tarkastettu.

Apuraha on vuotuinen ja sen suuruus on enintään 75.000 euroa (12 kk ajanjaksolle). Apuraha maksetaan suomalaisen yliopiston laitokselle, joka ottaa apurahan saajan työsuhteeseen. Hakijan tulee liittää laitoksen suostumus työsuhteesta (palkkaussitoumus) apurahahakemuksen liitteeksi. Hyvin tutkimustyössään edennyt post doc- apurahan saaja voi hakea apurahalleen jatkoa: Post doc -apuraha voidaan myöntää samalle tutkijalle korkeintaan kolme kertaa (ts. kolmen lukuvuoden ajaksi).

d. Professorin tutkimusvapaa

Tämä apuraha on tarkoitettu professorin tutkimusvapaan rahoittamiseen. Sitä voi hakea suomalaisessa yliopistossa vakinaisesti työskentelevä professori, jonka yliopisto sitoutuu vapauttamaan hallinnosta ja opetuksesta vuoden (12kk) ajaksi. Hakemukseen on liitettävä yliopiston sitoumus tällaiseen järjestelyyn. Apurahan suuruus on enintään 36.000 euroa.

Apuraha on mahdollista yhdistää yliopiston maksamaan palkkaan, niin että ne yhdessä mahdollistavat tutkimusvapaan rahoittamisen. Tällainen järjestely voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että professorin tutkimusjakson aikana professorin työnantajana oleva yliopisto maksaa professorin bruttopalkasta tietyn prosentin, kuten esimerkiksi 55 %. Mikäli hakijan työnantajayliopisto tai joku muu taho maksaa tutkimusvapaan aikana hakijalle palkkaa, hakemukseen on liitettävä selvitys tästä sekä yliopiston sitoumus tutkimusvapaaseen liittyvään palkanmaksuun.

e. Tutkimusryhmän toiminnan rahoittaminen

Tämä apuraha on tarkoitettu useista tutkijoista koostuville tutkimusryhmille, erityisesti tutkimustoiminnasta aiheutuvien kulujen kattamiseen. Myönnettävällä apurahalla voidaan esimerkiksi kattaa aputyövoiman palkkaus- ja muita tutkimuskuluja, aineistokuluja tai välittömästi tutkimustyössä tarvittavien pienimuotoisten laitehankintojen kuluja.

Tutkimusryhmän apurahaa voi hakea vain organisaatiolle, mikä tarkoittaa, että tutkimusryhmän saama apuraha voidaan maksaa vain yliopiston tai muu vastaavan tutkimusorganisaation pankkitilille (ei siis yksityishenkilölle). Haetun summan pitää sisältää myös mahdolliset yliopiston tai muun organisaation tutkimusryhmälle kohdistamat kulut, kuten mahdolliset yleiskustannukset.

Hakiessaan tutkimusryhmän toiminnan rahoittamiseen tarkoitettua tutkimusapurahaa hakija määrittelee itse hankkeen keston ja haettavan summan. Hakemuksesta tulee ilmetä käyttötarkoitus, hankkeen kesto, muu samaan tarkoitukseen saatu ja haettu rahoitus sekä selkeä erittely kustannuksista, joiden kattamiseen apurahaa haetaan. Hakija voi mitoittaa haettavan apurahan suuruuden tutkimusryhmän toiminnan laajuuden, laadun ja tarpeiden mukaan, mutta apuraha on tyypillisesti ollut enintään 25.000 euroa.

Yhden kokeneen tutkijan ja tutkimusapulaisten muodostamaa ryhmää ei pidetä tutkimusryhmänä, vaan mukana tulee olla useita tutkijoita.

Tutkimusryhmän apurahalla ei voi maksaa päätoimisten tutkijoiden palkkoja, vaan niitä varten tulee ko. tutkimusryhmään kuuluvien tutkijoiden itse hakea post doc- tai päätoimisen jatko-opiskelijan apurahaa. Tässä tapauksessa tutkimusryhmän ja sen jäsenten kannattaa mainita selvästi hakemuksissaan, että hakemukset liittyvät toisiinsa ja ovat osa samaa tutkimushankekokonaisuutta.

f. Kyösti Haatajan nimikkoapuraha

Kyösti Haatajan nimikkoapuraha on tarkoitettu tutkimuksiin, jotka kytkeytyvät ilmastonmuutoksen ja luontokadon syihin ja seurauksiin ja jotka tarkastelevat näitä ilmiöitä talous-, yhteiskunta- ja oikeustieteiden näkökulmasta.

Apurahaa ei myönnetä ko. aiheita koskeviin luonnontieteellisiin tutkimuksiin.

Kyösti Haatajan nimikkoapuraha myönnetään ensisijaisesti yhtenä hankeapurahana tutkimusryhmälle. Toissijaisesti sitä voidaan myöntää esimerkiksi pienempinä hankeapurahoina useammille tutkimusryhmille tai aihetta tutkiville tutkijoille henkilökohtaisina apurahoina.

MUITA TÄYDENTÄVIÄ OHJEITA APURAHAN HAKIJOILLE

Tutkimusapurahan saamisen edellytyksenä on, että hakijalla on vähintään ylempi korkeakoulututkinto. Tämä koskee kaikkia säätiöltä haettavia apurahoja.

Apurahoja ei myönnetä valmistuneisiin tutkimuksiin eikä valmistuneiden tutkimuksien painatukseen.

Samaan käyttötarkoitukseen ei myönnetä päällekkäistä rahoitusta. Esimerkiksi päätoimiseen jatko-opiskeluun ei voi saada apurahaa, jos vastaavan rahoituksen on saanut jostain muualta.

Hakijan on ilmoitettava säätiölle, mikäli hän tai hänen edustamansa tutkimusryhmä saa toisesta säätiöstä tai muilta tutkimusta rahoittavilta tahoilta rahoitusta samaan tai lähes samaan tarkoitukseen kuin se, jolle hän hakee apurahaa OP Ryhmän Tutkimussäätiöltä. Ilmoitus tällaisen rahoituksen saamisesta on tehtävä myös hakuajan päättymisen jälkeen ennen kuin myönnettyjä apurahoja nostetaan tai käytetään.

Suurien apurahojen ja tutkimushankkeiden osalta hakijan edellytetään omistautuvan päätoimisesti tutkimukseen ja tämä panostus tulee tarvittavalla tavalla kuvata jo hakemuksessa.

Mikäli hakijalle myönnetään apuraha päätoimiseen jatko-opiskeluun, post doc -apuraha tai apuraha professorin tutkimusvapaan rahoittamiseen, saajalta edellytetään täysipäiväistä omistautumista tutkimuksen tekoon apurahan käytön ajaksi. Mikäli esimerkiksi päätoimisen jatko-opiskelu-apurahan saanut tekee apurahajakson aikana muita töitä tai merkittäviä sivutöitä, voidaan apurahan maksatus keskeyttää ja apuraha perua.

Myönnetyn apurahan käytön aloittamista voi lykätä yhdellä vuodella perustellusta syystä. Tätä pidempiä lykkäyksiä tai toistuvia apurahankäytön lykkäyksiä ei tyypillisesti myönnetä.

Mikäli apurahaa hakevalla on säätiöltä jo saatu kokonaan tai osin käyttämätön apuraha, se otetaan huomioon uusista apurahoista päätettäessä. Lähtökohta on, että apurahoja ei voi saada ennakkoon, jos edellistä apurahaa on merkittävässä määrin käyttämättä mm. sen käytön lykkäyksen vuoksi.

Apuraha, jota ei ole ryhdytty nostamaan tai jonka nostamisesta ei ole sovittu vuoden (1) kuluessa myöntämisestä, katsotaan ilman eri ilmoitusta kokonaan peruuntuneeksi.

Apuraha tai sen osa peruutetaan, mikäli tutkimus ei valmistu viiden vuoden kuluessa apurahan myöntämisestä.

Apurahan käyttötarkoituksen muutokset ovat mahdollisia vain Säätiön erikseen antaman suostumuksen perusteella.

Apurahan saaja ei voi jakaa samaansa apurahaa eteenpäin esim. stipendeinä.

HAKUMENETTELY

Hakemus osoitetaan Säätiölle hakuajana, joka alkaa 6.1.2024 ja päättyy 7.2.2024 klo 23.59 mennessä. Hakemukseen liitettävät lausunnot pyydetään 11.2.2024 klo 12.00 mennessä.

Hakemuksen jättöajan takaraja on ehdoton, eikä hakemusta voi enää hakuajan umpeuduttua täydentää.

Apurahojen hakemisesta ilmoitetaan vuosittain mm. Helsingin Sanomissa ja Huvudstadsbladetissa tammikuun alkupuolella. Tietoa Säätiön apurahojen hakemisesta toimitetaan myös yliopistoille ja korkeakouluille. Apurahan hakemisesta voi myös tiedustella suoraan Säätiöstä.

Hakemus on täytettävä ja toimitettava Säätiöön hakuilmoituksessa ja hakulomakkeessa mainittujen ohjeiden mukaisesti. Hakemus jätetään Säätiölle sähköisessä hakujärjestelmässä

[OP Ryhmän Tutkimussäätiö \(apurahat.net\)](http://apurahat.net).

Tutkimussuunnitelma (hankekuvaus) liitetään hakemukseen PDF liitteenä. Sen pituus saa olla **enintään neljä (4) A4-sivua**. Hakemukseen liitettävän ansioluettelon pituus saa olla **enintään kolme (3) A4-sivua**. Tätä pidemmät tutkimussuunnitelmat ja ansioluettelot jätetään lähtökohtaisesti kokonaan arvioimatta.

Älä liitä hakemukseesi tarpeettomia liitteitä kuten esim. PDF-kopioita jo valmistuneista tutkimuksista tai väitöskirjoista.

Säätiön hallitus päättää tutkimusapurahoista maaliskuun loppuun mennessä pidettävässä Säätiön vuosikokouksessa.

Myönnetystä apurahasta lähetetään erikseen tieto apurahansaajalle sekä ohjeet apurahan nostamisesta ja käytöstä.

LÄHIPIIRISÄÄNNÖKSET

Nykyinen säätiölaki astui voimaan 1. joulukuuta 2015. Lain mukaan säätiön on annettava toimintakertomuksessaan tieto lähipiirille annetuista palkkioista, muista eduista, avustuksista ja lainoista sekä lähipiirin kanssa tehdyistä taloudellisista toimita. Taloudelliset toimet lähipiirin kanssa eivät ole kiellettyjä, mutta ne on raportoitava. Käytännössä raportointi koskee lähinnä lähipiirille myönnettyjä ja maksettuja tutkimusapurahoja.

Tutkimussäätiön keskeisin toimintamuoto on apurahojen myöntäminen taloustieteelliseen tutkimukseen.

Tutkimussäätiön säätiölain mukainen lähipiiri on poikkeuksellisen laaja. Lähipiiriin muodostavat pääasiassa OP Osuuskunta -konserniin kuuluvat yhteisöt vastuuhenkilöineen ja heidän läheisensä. Säätiö selvittää lähipiiritoimet seuraavilla käytännöillä:

- apurahojen hakijoilta selvitetään apurahahakemusten yhteydessä tehtävällä kyselyllä mahdolliset tiedossa olevat sidokset Tutkimussäätiön ja OP Osuuskunta -konserniin kuuluvien yhteisöjen vastuuhenkilöihin
- apurahojen myöntöprosessissa noudatetaan jääviyskäytäntöjä

Tutkimussäätiö ei ylläpidä omaa lähipiirirekisteriä. OP Osuuskunta ylläpitää lähipiirirekisteriä OP Osuuskunta -konsernin vastuuhenkilöistä Finanssivalvonnan standardin RA4.10 edellyttämässä laajuudessa.

Säätiön hallitus on hyväksynyt Säätiön sisäisen lähipiiriohjeen ohjaamaan Säätiössä tehtäviä lähipiiritoimia. Ohjeen mukaan apuraha voidaan myöntää lähipiiriin kuuluvalla samoilla ehdoilla ja samanlaisen valmisteluprosessiin kautta kuin muiden Säätiön tarkoituksen kohderyhmään kuuluvien kanssa. Apurahapäätösten pitää olla perusteltavissa Säätiön tarkoituksen ja toimintamuotojen kautta. OP Ryhmän Tutkimussäätiön apurahat on tarkoitettu taloustieteellisiin tutkimuksiin ja jatko-opintoihin.

Säätiö ei myönnä apurahoja tai niihin verrattavia etuja asiamiehelle/ toimitusjohtajalle, henkilökunnalleen, asiantuntijoilleen tai taikka näiden perheenjäsenille.

Säätiön lähipiirin muodostavat pääasiassa Säätiön hallituksen jäsenet ja asiamies sekä Säätiön perustajan OP Osuuskunnan ja sen tytäryhtiöiden hallintoneuvoston ja hallitusten jäsenet, toimitusjohtajat ja tilintarkastajat lähisukulaisineen.

Säätiön ja OP Osuuskunta -konsernin johtoon kuuluvat henkilöt on tarkemmin listattu Säätiön sähköisessä hakujärjestelmässä. Ilmoitus mahdollisesta lähipiiriin kuulumisesta tehdään hakujärjestelmässä apurahahakemuksen jättämisen yhteydessä.

Apurahahakijan tulee tutustua huolellisesti alla olevaan **lähipiirin määritelmään, josta vahvennettu teksti on Säätiön näkökulmasta tärkeä.**

Laajaan lähipiiriin kuuluvat:

1. **säätiön perustaja** ja säätiössä määräysvaltaa käyttävä ihminen, yhteisö ja säätiö sekä näiden tai säätiön tytäryhteisö ja -säätiö
2. **säätiön ja 1 kohdassa tarkoitetun yhteisön ja säätiön hallituksen ja OP Osuuskunnan hallintoneuvoston jäsen** ja varajäsen, toimitusjohtaja ja tämän sijainen, vastuunalainen yhtiömies ja tilintarkastaja
3. **säätiön asiamies ja muu henkilö, joka osallistuu säätiön johtamiseen**
4. **1–3 kohdassa tarkoitetun ihmisen perheenjäsen**
5. **1–3 kohdassa tarkoitetun ihmisen muu lähisukulainen**
6. **1–5 kohdassa tarkoitetun ihmisen tai yhdessä toimivien ihmisten määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö.**

Perheenjäsenellä tarkoitetaan aviopuolisoa ja avopuolisoa, omaa ja puolison lasta ja tämän puolisoa ja jälkeläistä sekä omaa ja puolison vanhempaa, isovanhempaa ja tämän vanhempaa.

Muulla lähisukulaisella tarkoitetaan edellä 1–3 kohdassa ja perheenjäsentä koskevassa kohdassa tarkoitetun ihmisen sisarusta sekä sisar- ja velipuolta ja tämän aviopuolisoa ja avopuolisoa sekä tässä kohdassa tarkoitetun lasta ja lapsen jälkeläistä, vanhempaa ja isovanhempaa.

Suppeaan lähipiiriin kuuluvat edellä kohdissa 1–4 ja kohdassa 6 mainitut henkilöt, yhteisöt ja säätiöt. Suppeaan lähipiiriin eivät kuulu kohdissa 1–3 tarkoitettujen ihmisten lähisukulaiset eivätkä näiden määräysvallassa olevat yhteisöt tai säätiöt.

Säätiö raportoii toimintakertomuksessaan nimenomaan suppeaa lähipiiriä koskevat toimet.

Lisätietoja apurahojen hakemisesta ja käytöstä antavat:

Auli Vilen-Heiska p. 040 590 4532
Marjut Mäki p. 050 505 0635
Mirja Laine p. 040 760 9183